

herved kan mindske risiko og sårbarhed overfor resultatet af et utilfredsstillende forløb af et enkelt projekt eller utilfredsstillende vilkår i enkelte funktioner eller aktiviteter.

2. Særligt vedrørende spillefilm:

Den væsentlige vækst i produktionsomkostningerne for danske spillefilm skyldes især stigning i gager til teknisk hold og stigning i udgifter til optagelser i udlandet.

I Sverige kan der iagttages en mere afdæmpet omkostningsudvikling for filmproduktion og en større produktivitet.

Samtidig kan det konstateres, at de udarbejdede budgetter ikke overholdes. Konsulentfirmaet har således fundet, at der næsten konsekvent for spillefilmproduktion er et overforbrug på 10–15 pct. i forhold til det budgetterede beløb. Budgetoverskridelserne indikerer, at der er styringsvanskeligheder ved produktion af danske spillefilm. Disse styringsvanskeligheder skyldes ifølge konsulentfirmaet bl.a., at der ofte sker en stigning i ambitionsniveauet under et produktionsforløb.

Tendensen til budgetoverskridelser medfører, at en stigende andel af omkostningerne ved filmproduktion må dækkes af de private producenter, idet Filminstituttet ikke længere dækker budgetoverskrivelser. Filminstituttets støtteindsats er derfor reduceret i perioden målt med Filminstituttets andel af den totale finansiering. Det fremgår således af konsulentfirmaets beregninger, at hvor ca. en trediedel af de realiserede produktionsomkostninger i 1980 var dækket af de private producenter, er tallet i 1985 oppe på over 43 pct. Dette betyder, at hvor det offentliges andel i finansieringen i 1980 i gennemsnit androg ca. 65 pct., var tallet i 1985 nede på godt 56 pct.

For biografernes vedkommende viser analysen, at interessen for premierefilm er stigende. Det karakteristiske indspilningsmønster for danske spillefilm er således i dag, at de betydende indtægter fra biografindspilninger opnås i filmenes første to kalenderår. Det påpeges derfor, at den danske produktion af spillefilm har haft stor betydning for omsætningen i de danske biografier. Der peges således på, at selvom biografernes indtægter for danske film er faldet fra 1980, hvor de udgjorde 21 pct. til 1985, hvor de

udgjorde 17,6 pct. af de samlede indtægter, er de danske premierefilms andel af biografindtægterne steget med 36 pct. i den samme periode.

3. Særligt vedrørende kortfilm:

Omkostningerne ved produktion af kortfilm er i perioden 1980–1986 ifølge konsulentfirmaets beregninger steget 8,6 pct. årligt målt i faste priser. Omkostningsstigningen skyldes først og fremmest en stadig øgning af filmenes længde.

Den lavere stigningstakt for omkostningerne til kortfilmproduktion sammenholdt med omkostningerne til spillefilmproduktion skal dog ses i forhold til, at der i den undersøgte periode samtidig er sket en reduktion af det såkaldte overhead til producenterne, dvs. den del af de budgetterede omkostninger, der afsættes til administration m.v.

Også for så vidt angår kortfilmproduktion, kan der iagttages en tendens til fejl- og underbudgettering. Budgetteringen synes særlig vanskelig for produktionsselskaberne på posterne vedrørende mandskab samt råfilm og laboratoriearbejde, som med enkelte års undtagelser synes konsekvent underbudgetteret i størrelsesorden 10–35 pct. Udviklingen synes at kunne forklares ved, at filmene ofte bliver længere end planlagt samtidig med, at råfilmforbruget er steget relativt mere end den færdige films længde. Da Statens Filmcentral indgår en produktionsaftale med produktionsselskaberne på et fast beløb, har konsekvensen af budgetoverskridelserne som nævnt været, at overhead'et til produktionsselskaberne er blevet udhulet gennem perioden.

Det stigende omkostningsniveau ved produktion af kortfilm har betydet, at en stigende andel af kortfilmproduktionerne har måttet finansieres med støtte af andre end Statens Filmcentral for, at produktionsniveauet har kunnet opretholdes. Statens Filmcentrals finansieringsandel i egne film er således faldet fra 89 pct. i 1983 til 62 pct. i 1986. Samtidig er produktionsselskabernes andel steget fra 3 pct. til 16 pct. i samme periode. Ses der bort fra produktionsselskaberne, er sponsorstøtten til filmene fra både offentlige og private institutioner steget fra 8 pct. i 1983 til 22 pct. i 1986.